

Parlamentul
Republicii Moldova

Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova

DA nr. 45/02-51

08 aprilie 2022

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează spre examinare Parlamentului, cu titlu de inițiativa legislativă, proiectul de Lege pentru modificarea legii privind Comisia Națională a Pieței Financiare nr. 192/1998.

Anexă: *Proiectul de lege*
Nota informativă

Deputați în Parlament
Dumitru ALAIBA

Ioșca Veronica
Victor Spînu

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>131</u>		
"08"	<u>04</u>	20 <u>22</u>
Ora		

LEGE
pentru modificarea legii privind Comisia Națională a Pieței
Financiare nr. 192/1998

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articol unic – Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.117–126 BIS), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. În cuprinsul legii, cuvintele "cu caracter individual" la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele "administrativ individual" la forma gramaticală corespunzătoare.

2. La articolul 4 alineatul (2), cuvintele „fondurile nestatale de pensii” se substituie cu cuvintele „fondurile de pensii facultative și organismele de plasament colectiv cu administratorii acestora”.

3. La articolul 5:

alineatul (2) după cuvântul “state” se completează cu textul: „,inclusiv în contextul depistării și investigării încălcărilor în domeniul spălării banilor și finanțării terorismului, prevenirii și combaterii acestora.”;

articolul se completează cu alineatele (3) și (4) cu următorul cuprins:
„(3) Comisia Națională poate încheia acorduri bilaterale sau multilaterale de cooperare care prevăd schimbul de informații publice și confidențiale cu autoritățile de supraveghere din alte state, cu condiția că informațiile comunicate să beneficieze de garanții ale secretului de stat, comercial și profesional cel puțin echivalente cu cele stabilite de legislația Republicii Moldova. Acordurile de cooperare vor stabili că informațiile confidențiale transmise pot fi divulgate doar cu acordul expres al Comisiei Naționale.

(4) Informațiile provenite dintr-un alt stat vor putea fi divulgate numai cu acordul expres al autorității care le-a furnizat și, după caz, exclusiv în scopul pentru care s-a dat acest acord.”

4. Articolul 6:

la litera h):

cuvântul „anual” se substituie cu textul „cu periodicitatea stabilită de Comisia Națională”;

prima liniuță cuvintele „în valori mobiliare” se exclud;

la liniuța a patra, cuvintele „nestatale de pensii” se substituie cu cuvintele „de pensii facultative achitate de administratorii acestora;”

litera i) va avea următorul cuprins:

"i) plăți percepute pentru examinarea cererilor și emitere a actelor administrative individuale aferente licențierii/ autorizării/ avizării/ aprobării/ confirmării, precum și efectuării înscrierilor/înregistrărilor în registrele ținute de Comisia Națională;"

5. La articolul 8:

litera a) va avea următorul cuprins:

"a) elaborează și promovează documente de politici în domeniile supravegheate;"

litera f) cuvintele "efectuează controale asupra activității acestora" se substituie cu textul "desfășoară activități de control";

se completează cu lit. h¹) cu următorul cuprins:

"h¹) stabilește cerințele privind registrul deținătorilor valorilor mobiliare și modul de ținere a lui;"

litera q) cuvintele "a filialelor și reprezentanțelor" se substituie cu cuvintele "a sucursalelor", iar cuvintele „în valori mobiliare” se substituie cu cuvintele „fondurilor de pensii facultative”.

6. Articolul 9:

la alineatul (1) litera c), după cuvântul "nebanară," se completează cu textul "precum și celor care au deținut anterior calitatea de participant profesionist și nu au finalizat onorarea obligațiilor ce derivă din activitatea respectivă,"

la alineatul (1) litera d), după cuvântul „acționarilor,” se introduce textul „precum și/sau în cazul aplicării măsurilor de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului”, iar după cuvântul „scrise” se introduc cuvintele „necesare exercitării atribuțiilor sale”;

se completează cu lit. h¹) cu următorul cuprins:

"h¹) să desemneze societatea de registru cu care emitentul de valori mobiliare, ce a încălcat regulile stabilite de ținere a registrului deținătorilor de valori mobiliare, este obligat să semneze contractul de ținere a acestui registru;"

se completează cu alineatele (12)–(14) cu următorul cuprins:

„(12) Procedura administrativă de control este reglementată prin actul normativ al autorității de supraveghere.

(13) Perioada procedurilor administrative de control a participantului profesionist la piața financiară nebanară nu va depăși 125 zile lucrătoare. Termenul prevăzut în prezentul alineat poate fi suspendat prin decizia motivată a Comisiei Naționale.

(14) În situațiile în care Comisia Națională consideră că notificarea participantului poate determina dispariția probelor sau periclitarea

activității de supraveghere, pot fi inițiate proceduri administrative de control fără înștiințarea participantului.”

7. Articolul 17 va avea următorul cuprins:

”În scopul exercitării atribuțiilor stabilite de prezenta lege, Comisia Națională poate contracta sau dispune contractarea serviciilor specializate.”

8. Articolul 20:

la alineatul (1), cuvântul ”(hotărâri)”, textul ”(hotărâri, ordonanțe, înscrieri protocolare)” și enunțul doi se exclud;

se completează cu alineatele (1¹) – (1³) cu următorul cuprins:

”(1¹) Suspendarea procedurii administrative, reluarea procedurii administrative, prelungirea termenului procedurii administrative, conexarea procedurilor administrative, atragerea terților în procedură administrativă, precum și restituirea petiției în cazul în care nu ține de competența Comisiei Naționale, iar din conținutul petiției nu poate fi identificată o altă autoritate competentă, pot fi dispuse de către președinte sau, în absența acestuia, de către vicepreședintele împuternicit.

(1²) În cazul în care în cadrul ședinței Consiliului de administrație se atestă necesitatea adoptării unui act administrativ din cele nominalizate la alin.(1¹) sau realizării unei operațiuni administrative, respectivele pot fi consemnate în decizia adoptată în cadrul ședinței.

(1³) În cazuri complexe, președintele convoacă ședința Consiliului de administrație în vederea adoptării uneia din actele prevăzute la alin.(1¹).

la alineatul (4) cuvintele ”contencios administrativ” se substituie cu cuvântul ”judecata”.

se completează cu alineatele (5) și (6) cu următorul cuprins:

”(5) Procedurile administrative de inițiere, desfășurare, prelungire, suspendare, reluare și finalizare sunt reglementate de regulamentul propriu.

(6) Examinarea rapoartelor prezentate de participanți constituie supraveghere continuă a pieței și nu necesită inițierea unei proceduri administrative. Procedura administrativă aferentă examinării rapoartelor participantului se inițiază numai în cazurile în care urmare a analizei raportului se atestă indici ai nerespectării cadrului normativ conex sau necesitatea prezentării explicațiilor adiționale.”

9. Articolul 22:

alineatul (2) se completează cu următorul enunț: ”Instituția suspendării nu se aplică în cazul contestării actelor normative ale Comisiei Naționale.”;

se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:

”(3¹) Prin derogare de la art. 94 din Codul administrativ, procedura de audiere nu se aplică în cadrul procedurii prealabile, cu excepția cazurilor în

care cererea prealabilă conține circumstanțe noi sau necunoscute Comisiei Naționale la data emiterii deciziei.”

10. Articolul 23:

la alineatul (1):

cuvintele ”contencios administrativ” se substituie cu cuvântul ”judecată”, iar textul ”Legea contenciosului administrativ și conform cerințelor prezentei legi” se substituie cu textul ”prezenta lege, Codul administrativ și alte legi”;

după cuvântul ”Dispozițiile” se completează cu cuvintele ”Codului administrativ și”;

se completează cu alineatul (1¹)-(1²) cu următorul cuprins:

”(1¹) Actele Comisiei Naționale se contestă prin depunerea unei cereri prealabile în termen de 30 de zile de la data comunicării actului.

(1²) Instituția suspendării nu se aplică în cazul contestării actelor Comisiei Naționale cu privire la sancțiunile aplicate participantului la piața financiară nebanară referitoare la:

a) suspendarea/ retragerea licenței/ autorizației/ avizului/ aprobării sau confirmării;

b) instituirea procedurii redresării/remedierii/administrării speciale și/sau provizorii a entităților supravegheate ;

c) măsurile de salvagardare adoptate în procesul de evaluare și supraveghere a calității acționarilor și persoanelor cu funcții de conducere ale entităților supravegheate;

d) suspendarea activității organizațiilor de creditare nebanară sau radierea din Registrul organizațiilor de creditare nebanară autorizate.

la alineatul (2) și (3), după cuvintele ”actelor Comisiei Naționale” se introduce textul ”altele decât cele prevăzute la alin.(1²)”, iar textul ”contencios administrativ” se substituie cu cuvântul ”judecată”;

la alineatul (3), după cuvintele ”actelor Comisiei Naționale” se introduce textul ”altele decât cele prevăzute la alin.(1²)”;

alineatul (5) se completează cu următorul enunț: ”Prin derogare de la art.171 alin. (4) din Codul administrativ, depunerea unei cereri de suspendare a executării unui act al Comisiei Naționale nu suspendă de drept efectele actului contestat până la soluționarea cererii de suspendare.”;

la alineatul (6), cifra ”3” se substituie cu cifra ”5”;

alineatul (9):

textul ”contencios administrativ” se substituie cu cuvântul ”judecată”;

alineatul se completează cu următorul enunț: ”Dacă instanța de judecată anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă Comisia Națională să reconsidere emiterea unui act administrativ individual, Comisia Națională aplică termenul prevăzut de actul normativ pentru examinarea unei asemenea solicitări din partea unui

participant al procedurii administrative cu luarea în considerare a circumstanțelor de oportunitate noi.”;

la alineatul (10), textul ”în a cărei rază teritorială își are sediul Comisia Națională” se substituie cu textul ”competentă potrivit Codului administrativ”;

la alineatul (11), textul ”Codul de procedură civilă. Prin derogare de la art.426 alin.(3) din Codul de procedură civilă,” se substituie cu textul ”Codul administrativ, iar”;

articolul se completează cu alineatele (13), (14) și (15) cu următorul cuprins:

”(13) Nu poate fi anulat actul administrativ, care în corespundere cu art.141 din Codul administrativ nu este nul, avînd drept temei că acesta este adoptat cu încălcarea prevederilor de procedură sau de formă și dacă este evident că această încălcare nu a influențat asupra luării deciziei în speță.

(14) În cazul în care la momentul anulării actului administrativ individual de către instanța de judecată acesta este deja executat, instanța va dispune modul de întoarcere a executării.

(15) Din contul reclamantului a cărui acțiune a fost respinsă se încasează cheltuielile suportate de Comisia Națională și, după caz, prejudiciul în corespundere cu cererea formulată de aceasta.”

11. Articolul 25 alineat (1) lit.a) cuvântul ”ei” se substituie cu cuvântul ”propriu”.

12. Articolul 27:

la alineatul (1), litera a) se completează cu textul: „decît în cazurile și limitele prevăzute de prezenta lege și alte acte normative”;

articolul se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

(1¹) Informațiile obținute în exercițiul funcțiunii pot fi divulgate sau furnizate în următoarele situații:

- a) cu acordul expres al persoanei la care se referă informațiile;
- b) când aceste informații urmează a fi publicate conform legislației;
- c) în cazul furnizării acestor informații într-o formă rezumată sau integrată care nu permite identificarea persoanei la care se referă informația, precum și în cazul exercitării atribuțiilor privind informarea publicului;
- d) în cadrul acordurilor de cooperare cu alte autorități publice sau din inițiativa Comisiei Naționale, în scopul exercitării atribuțiilor de supraveghere și control asupra respectării prevederilor legislației;
- e) la cererea instanțelor de judecată și/sau organelor de urmărire penală și altor autorități prevăzute de lege;
- f) la cererea autorităților sau altor organe de supraveghere similare din alte state, în condițiile prevăzute la art. 5 alin. (3).”

13. Articolul 29:

după cuvântul „scris” se introduce textul „oferind acces direct și liber, în timp util, la informațiile inclusiv digitalizate, programele și aplicațiile, bazele de date”;

se completează cu propoziția: ”Neprezentarea documentelor și explicațiilor de către participanții supuși controlului atrage după sine sancțiunea suspendării licenței/autorizației sau, după caz, a aprobărilor eliberate persoanelor cu funcție de răspundere.”

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Notă informativă
la proiectul de lege pentru modificarea legii privind Comisia
Națională a Pieței Financiare nr. 192/1998

I. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege este elaborat de către un grup de deputați din Parlamentul Republicii Moldova

III. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiectul de lege cu privire la modificarea Legii nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare (în continuare – proiect) a fost elaborat în vederea optimizării și eficientizării procesului de emitere și aplicare a actelor CNPF cu caracter individual, în scopul asigurării reușite a obiectivelor activității CNPF (indicate expres în Legea cadru (nr. 192/1998)), având în vedere intrarea în vigoare la 1 aprilie 2019 a Codului Administrativ al Republicii Moldova. Astfel, prin operarea amendamentelor preconizate, se vor corela prevederile Legii nr. 192/1998 la cele ale Codului Administrativ, fiind eliminate ambiguitățile în aplicare.

Codul Administrativ, stabilind principiile care determină regimul juridic al procedurii administrative în general, admite, că anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domeniile specifice de activitate pot fi reglementate prin norme speciale derogatorii. În context, Codul este important, însă nu decisiv în reglementarea unor raporturi administrative specifice, corespunzător particularităților sectorului supravegheat, precum și în virtutea rolului și atribuțiilor autorității de supraveghere în asigurarea obiectivelor sale legale.

De asemenea, prevederile propuse urmează să ofere o precizie în exercitarea activităților CNPF – în interes public. Întru eliminarea fenomenului de imixtiune abuzivă prin intermediul și cu concursul instanțelor de judecată în raporturile CNPF - participanții profesioniști pe piața financiară non-bancară și neadmiterea subrogării atribuțiilor CNPF, în calitate de autoritate responsabilă de domeniu, se justifică necesitatea de a opera amendamente menite să consolideze protecția corespunzătoare a măsurilor aplicate de autoritatea de supraveghere în interes public, inclusiv prin exceptarea actelor concrete, de intervenție operativă a CNPF, de la posibilitatea suspendării acestora. Acest interes public, care se reflectă în obiectivele CNPF de asigurare a stabilității și siguranței sectorului financiar nebanca și prevenirii riscurilor sistemice, asigură raportul de proporționalitate între scopul urmărit și mijloacele folosite de către CNPF. Prin urmare, ingerințele în drepturile persoanelor fizice și juridice cauzate prin această interdicție de suspendare a actelor CNPF sunt dictate de importanța sectorului financiar nebanca (ca

parte a sistemului financiar național) supravegheat de CNPF, acesta (la fel ca și sistemul financiar-bancar) bucurându-se de o marjă mai largă de apreciere prin stabilirea unor reglementări distincte față de alte domenii similare de reglementare.

În același timp, întru asigurarea principiului eficienței (art. 28 din Codul administrativ), operativității și respectării termenelor legale, devin necesare amendamente care simplifică procedura de adoptare a unor decizii care soluționează incidente pur procedurale în procedura administrativă (de exemplu, conexarea procedurilor administrative, suspendarea procedurii, prelungirea termenului etc.) în condițiile în care conducerea CNPF constituie prerogativa organului colegial. În acest sens, ar fi oportun ca posibilitatea soluționării anumitor incidente, ce țin exclusiv de chestiuni procedurale, să fie atribuită prin lege în competența președintelui CNPF, totodată, nefiind limitat dreptul Consiliului de administrație să adopte asemenea decizii în anumite condiții.

III. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul de lege nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

IV. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul conține ajustări legate de necesitatea de conformare la prevederile Codului Administrativ. Astfel, modificările înaintate sunt îndreptate spre completarea legii-cadru cu dispoziții speciale, care ar facilita aplicarea Codului Administrativ și ar eficientiza activitatea administrativă din cadrul CNPF, ținând cont de specificul domeniului supravegheat. Reglementările propuse fortifică previzibilitatea procedurilor administrative desfășurate. În special, reglementările propuse vizează particularitățile de parcurgere a procedurilor administrative de control, împuternicirea președintelui CNPF cu posibilitatea de a lua decizii ce țin de suspendarea procedurii administrative, reluarea procedurii administrative, prelungirea termenului procedurii administrative, conexarea procedurilor administrative, atragerea terților în procedură administrativă, precum și restituirea petiției în cazul în care nu ține de competența CNPF, iar din conținutul petiției nu poate fi identificată o altă autoritate competentă. Totodată, este prevăzută și situația în care Consiliul de administrație a CNPF poate adopta deciziile menționate supra.

Alte modificări esențiale vizează aspecte ce țin de suspendarea executării actelor administrative individuale ale CNPF. Anume, legea-cadru prevede o listă exhaustivă a actelor executarea cărora nu poate fi suspendată, acestea fiind actele CNPF cu privire la sancțiunile aplicate participantului la piața

financiară nebanară referitoare la: a) suspendarea/retragerea licenței/autorizației/avizului/aprobării sau confirmării; b) instituirea procedurii redresării/remedierii/administrației speciale și/sau provizorii a entităților supravegheate; c) măsurile de salvagardare adoptate în procesul de evaluare și supraveghere a calității acționarilor și persoanelor cu funcții de conducere ale entităților supravegheate; d) suspendarea activității organizațiilor de creditare nebanară sau radierea din Registrul organizațiilor de creditare nebanară autorizate. Modificările corespunzătoare instituie condiții pentru a preveni eventualele abuzuri de drept în aplicarea măsurilor de intervenție operativă dispuse de autoritate, de salvagardare a activității conforme a participanților profesioniști pe piața financiară nebanară și neadmiterea tergiversării aplicării măsurilor de rigoare, necesare asigurării interesului public (redresare/ remediere/ administrare specială/ administrare provizorie a entităților supravegheate de CNPF, inclusiv actele adoptate în procesul de evaluare și supraveghere a calității acționarilor/persoanelor cu funcții de conducere a acestor entități, și/sau aferente sancțiunilor aplicate participanților pieței financiare non-bancare, precum și măsurile implementate în cadrul procedurilor indicate, atât de CNPF, cât și/sau de administratorul special/provizoriu în cursul administrației speciale/provizorii). Astfel, contestarea în procedura prealabilă, cât și în instanța de judecată nu va sista executarea actelor prenotate, dispuse de autoritatea de supraveghere și nu va influența procedurile aplicate de aceasta, în interes public. Complementar, se propune introducerea normei derogatorii de la prevederile art. 171 alin. (4) din Codul Administrativ, care ar reduce la zero efectul suspensiv ce survine de drept la depunerea unei cereri de suspendare a executării unui act al CNPF.

Amendamentele aduse art. 23 sunt determinate de schimbările ce au survenit odată cu intrarea în vigoare a Codului Administrativ și abrogarea Legii contenciosului administrativ nr. 793/2000 și Legii nr. 190/1994 cu privire la petiționare. În același timp, au fost puse accente pe necesitatea respectării procedurii prealabile înainte de contestarea actului CNPF în instanța de judecată. Complementar, se propun completări care expres prevăd obligativitatea expunerii instanței de judecată asupra aspectelor ce țin de întoarcerea executării, în cazul în care actul contestat a fost executat, încasarea cheltuielilor de la reclamant în caz de câștig de cauză, exceptarea anulării actului în lipsa temeiurilor de nulitate.

Totodată, în contextul implementării Recomandărilor privind redresarea deficiențelor în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, identificate în cadrul procesului de evaluare a Republicii Moldova în cadrul celei de a V-a runde, CNPF urmează să ajusteze cadrul legislativ, în vederea asigurării unui schimb eficient și constructiv de informații cu autoritățile competente.

În acest sens, pentru a asigura armonizarea cu Recomandarea 27 Atribuțiile supraveghetorilor și Recomandarea 40 Alte forme de cooperare internațională ale FATF (Grupul de Acțiune Financiară Internațională), se propune completarea art.5 și art.9 ale Legii, cu prevederi ce stabilesc atribuțiile CNPF de cooperare și schimb de informații nemijlocit în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului. De asemenea, art. 27 alin. (1¹) prevede derogările explicite de la dispozițiile de confidențialitate în cadrul schimbului de informații cu autoritățile competente pe plan intern și internațional (conformarea cu Recomandarea 9 FATF).

V. Fundamentarea economico-financiară

Proiectul dat nu presupune careva cheltuieli suplimentare sau pierderi la bugetul public național și nu se anticipează dificultăți în implementarea acestuia.

VI. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Modificările propuse prin prezentul proiect de lege nu necesită ajustarea cadrului normativ în vigoare.

VII. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul de lege urmează a fi supus consultărilor publice în conformitate cu prevederile legale.

VIII. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul va fi supus expertizei anticorupție în conformitate cu art. 35 din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017, fiind solicitată efectuarea expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție. Informația privind rezultatele expertizei anticorupție va fi inclusă după recepționarea raportului de expertiză anticorupție în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul de lege.

IX. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul de lege nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

X. Constatările expertizei juridice

Proiectul de lege urmează a fi supus expertizei juridice în conformitate cu art. 37 din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017 în procesul desfășurării procesului de avizare.

XI. Constatările altor expertize

Proiectul de lege nu necesită a fi supus altor consultări.

 Deputat în Parlament
Dumitru ALAIBA